

Tilbakemelding om oppfølging av funn og anbefalinger etter besøk i Indre Østfold fengsel, avdeling Eidsberg 9.-11.april 2024

Vi viser til Sivilombudets besøksrapport besøket. Indre Østfold kommune ved fengselshelsetjenesten viser her til hvilke tiltak som er iverksatt og skal iverksettes med bakgrunn i anbefalingene i rapporten fra pkt 20 til 32

Organisering og samarbeid i helseoppfølgingen

20. Fengselet, kommunen og sykehuset bør samarbeide om å iverksette helsefremmende tiltak for innsatte for å forebygge og redusere negative helsekonsekvenser som følge av bemanningssituasjonen i fengselet.

Det ble gjennomført samarbeidsmøte den 12. november 2024 for å revidere samarbeidsavtalen som sist var revidert i 2018. Sykehuset har tatt ansvar for å kalle inn til årlig samarbeidsmøte. Avtale er til gjennomgang og er per dags dato snart klar for signering mellom partene. På lokalt nivå er det en avtale med fengselets ledelse og lokal helseavdeling som regulerer 2 møter i året. Leder for helseavdelingen kan ved behov møte fengselsledelsen. Det er også et fast møtepunkt med lederne hver mandag.

Kapasitet og kompetanse i helseoppfølgingen

21. Fengselet, kommunen og sykehuset bør sammen sikre at de innsatte får tilgang til nødvendige helsetjenester innen psykisk helsevern.

Kommunen legger til rette for at sykehuset har stedlige lokaler for å utføre sitt arbeid. Stedlig behandling vil være en del av fagmiljøet til kommunen. Henvisningsrutiner utarbeides som en lokal avtale mellom kommunen og sykehuset.

22. Sykehuset bør raskt sikre fast stedlig tilstedeværelse av poliklinisk DPS-tjeneste i fengselet. Dette svarer sykehuset ut.

Helsekartlegging

23. Indre Østfold kommune bør sikre kartlegging og vurdering av helsebehov ved innkost og senest innen 24 timer, også utenfor helseavdelingens åpningstider. Kartlegging og vurdering av selvmordsrisiko bør alltid gjøres ved innkost.

Fengselshelsetjenesten har rutiner for dette med et punkt i innkostkartleggingen som omhandler kartlegging og vurdering av selvmordsrisiko, selv om det var mangler i journaler som ble oversendt sivilombudet.

Påminnelse om å følge rutiner er tatt opp i personalmøte.

Det utarbeides rutiner i samarbeid med legevakt for å sikre kartlegging og vurdering av helsebehov innen 24 timer etter innsettelse når helseavdelingen er ubemannet gjennom helger og helligdager.

24. Indre Østfold kommune bør sikre kartlegging av rusproblematikk, inkludert målinger av vitale parameter.

Fengselshelsetjenesten har rutiner for dette med et punkt i inkomstkartleggingen som omhandler rushistorikk. Det legges imidlertid inn punkter om mengde og siste inntak. Påminnelse om å følge rutiner er tatt opp i personalmøte.

25. Indre Østfold kommune bør sikre at skader som kan tilsi vold eller maktbruk blir undersøkt og dokumentert, og bør ha et kamera tilgjengelig slik at skader kan dokumenteres med bilde i journal.

Kamera ble kjøpt inn under tilsynet fra Sivilombudet

Helseoppfølging av mindreårige og unge innsatte

26. Indre Østfold kommune bør iverksette tiltak for å sikre at mindreårige og unge innsatte får alders- og situasjonstilpasset informasjon og oppfølging.

Indre Østfold fengsel har fått i oppdrag å ta imot 5 unge innsatte i alderen 15-18 år fra 1.12.24 – 31.12.25. I den forbindelse har kommunen opprettet prosjektstilling og søkt etter helsesykepleier som kan ivare deres rett til skolehelsetjeneste, eventuelt spesialsykepleier/vernepleier med erfaring fra å jobbe med mindreårige. I denne prosjektstillingen er det tenkt å utbedre oppfølging og tilpasset informasjon til gruppen 15 – 24 år.

For å heve kompetansen blant tilsatte overfor mindreårige og unge voksne, ble det organisert en fagdag 11.12.24. Fengselshelsetjenesten vil legge til rette for oppfølging på lik linje med oppfølging av øvrige unge i kommunen, og hadde invitert representanter fra Familiekontoret i kommunen, ved leder for helsestasjon, helsesykepleier og ungdomskontakten i kommunen for å heve kompetanse blant alle tilsatte.

Medisinhandling

27. Fengselet og kommunen bør sammen sikre systemer for forsvarlig medisinhandling, og særlig fengselet bør sikre etterlevelse av slike systemer.

Kommunen og fengselet har sammen utarbeidet en tydelig rutine for hvordan betjenter skal levere ut medisiner som kommunens medhjelpere.

Helseavdelingen gjennomfører medisinkurs for alle ansatte som jobber med innsatte, hvor det poengteres at medisinskap skal være låst, og at innsatte selv skal signere for mottatt medisin.

Det er satt inn systemnøkkel til medisinskapene på nøkkelknippe til alle fengselsbetjentene. Signatur skal ikke erstattes med kryss.

Kontinuitet i helseoppfølgingen

28. Fengsel, kommunen og sykehus bør sammen sikre kontinuitet i helseoppfølgingen til de innsatte. Herunder bruke kommunens oversikt over avlyste/utsatte fremstillinger som fast tema i trepartssamarbeidet, samt sikre at tvangsmidler som håndjern ikke er til hinder for helseoppfølgingen.

Fengselshelsetjenesten fortsetter å føre oversikt over avlyste eller utsatte helsefremstillinger, og å være i dialog med fengselet om viktigheten av å gjennomføre fremstillinger til helseoppfølging utenfor fengselet. Om bruk av håndjern, kan helsetjenesten komme med anbefalinger, men fengselet har det avgjørende vedtaket tatt ut fra en sikkerhetsvurdering.

29. Indre Østfold kommune bør sikre at alle henvendelser fra innsatte til helseavdelingen får svar, og at begge deler journalføres i henhold til gjeldende rutine.

Det er rutine for at alle henvendelser fra innsatte svares ut og journalføres. Påminnelse om å følge opp rutine er tatt opp på personalmøter.

Fengselshelsetjenesten har over en tid manglet tilgang til å skanne dokumenter inn i pasientjournal. Disse har vært lagret i arkivskap. Mulighet for å skanne er nå på plass og alle samtalelapper blir skannet inn i pasientjournal sammen med svar til pasienten.

30. Indre Østfold bør sikre bruk av tolk i samtaler med helsepersonell der innsatte har behov for det.

Bruk av tolk til de som trenger det er en innarbeidet rutine. Påminnelse om å følge rutinen er tatt opp i personalmøte.

Helseoppfølging av isolerte innsatte

31. Indre Østfold kommune bør sikre daglig tilsyn og oppfølging av innsatte som er isolerte, ved behov også utenfor vanlig arbeidstid, inkludert av de som er innlåst på cellen store deler av døgnet.

Det foreligger rutiner for oppfølging av innsatte som er isolert. Samarbeidsavtalen med legevakta som er nevnt i et tidligere punkt, vil også omhandle informasjon om hvem som sitter isolert gjennom helger og helligdager. Dersom pasienten trenger tilsyn på ettermiddag/kveld på ukedager, kontakter operativ leder legevakt. Det utarbeides en ukeplan av aktivitetsteamet på innsatte som forventes isolert/utelukket fra felleskap med andre innsatte over 72 timer.

Innsatte som har spesielle oppfølgingsbehov

32. Fengselet og kommunen bør foreta løpende vurderinger av behovet for tilrettelegging for innsatte med omfattende helse- og omsorgsbehov for å sikre at tilretteleggingen er tilfredsstillende, og at fortsatt opphold i fengselet ikke er uforsvarlig eller uverdigg.

Det gjøres i dag løpende vurderinger av oppfølgingsbehovet til innsatte, og fokuset på dette videreføres.

Erfaring fra samarbeidet rundt innsatte med spesielle oppfølgingsbehov, gjør at det fremover utarbeides en plan som sikrer oppfølging og tiltak fra de ulike partene. Dette vil tydeliggjøre hva som er helse- og omsorgstjenester, og hva som er praktisk bistand som Kriminalomsorgen utfører.